Brázda

Spišská kapitula
1815 - 1990

časopis seminaristov

Ora et labora

- Kumrán a jeho zvitky
- Pôstne zamyslenie
- Naša púť do Lúrd
- Vo vinici Pánovej...

ROČNÍK XVII, číslo 1, apríl 2009

Obsah

3 Pôstne zamyslenie (úvodník)
Dominik Jamrich
4 10 Máriiných odporúčaní
Martin Kakalej
5 Zaspávanie
Dominik Jamrich
6 Kláštorček, prečo ÁNO?
Pripravil Martin Kakalej
8 Ora et labora
Radoslav Majerník
9 Liturgické okienko
Lukáš Kutlák
10 A povolal k sebe tých, ktorých sám chcel, aby boli s ním
pripravil Matúš Reiner
15 Nový rožňavský diecézny biskup
TK KBS
16 Skladateľka v bielom závoji s čiernym lemovaním
Marek Jamrich
18 Lectio Divina
Jozef Surovček
19 Povolaný byť človekom
Matúš Reiner
20 O projekte „Kumrán a jeho zvitky“
František Trstenský
22 Svätý Pavol náš vzor
Jozef Surovček
23 Svätá zem
Peter Gaži
24 Naša púť do Lúrd
Vladimír Fedorek

Brázda

Časopis seminaristov v Spišskej Kapitule.
Vydáva Nadácia Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka,
Spišská Kapitula 12, 053 04 Spišské Podhradie.
E-mail: brazda@kapitula.sk.
Rediguje redakčná rada, ktorú vedie Matúš Reiner.
Redakčná rada: Lukáš Tkáč, Vladimír Fedorek, Milan Valušiak, Ján Dubecký, Martin Pasiar, Martin Taraj
Číslo technicky pripravili: Matúš Reiner, Ján Dubecký
Obálka: Ján Dubecký
Ilustračné foto: fotoarchív Rastislava Čellára, Jána Obšitoša, Štefana Belka internet, archív Brázdy
Redakcia má právo na úpravu článkov.
Číslo neprešlo odbornou jazykovou úpravou.
Pre vnútornú potrebu.

V pôstnom čase rozjímame nad zastaveniami krížovej cesty. Ona nám ukazuje vrcholné utrpenie Ježiša Krista. Trpel čiastkovo počas celého pozemského pôsobenia, od narodenia v maštali cez prenasledovania horlivých fanatikov až po smrť na Golgote. My sme kresťania – ak je náš názov odvodený od jeho mena, tak náš život by ním mal byť úplne presiaknutý.

Celá krížová cesta je plná myšlienok, takže rozjímať sa dá naozaj nad každým zastavením, ale zvláštne je usporiadanie niektorých zastavení. Medzi prvým a druhým pádom Pána Ježiša je ukázaná služba Šimona a Veroniky. Šimon je chlap, ktorý sa vracia z poľa – to znamená, že je na námahu zvyknutý. Pomáha tak, ako môže chlap pomôcť. Nesie kríž spolu s Ježišom. Nenechá Pána ležať na zemi a neodvlečie kríž sám, ale pomáha ho niesť. To je vzor služby muža – pomáhať momentálne slabším v tom čo ich trápi. Čítal som príbeh námorníkov, ktorí prežili viac ako tri mesiace na vode z veľmi malými zásobami. Keď zoslabol jeden, všetci mu pribehli na pomoc, každý prežil chvíle zúfalstva, ale na blízku boli starostlivé ruky tých, čo zúfalstvo prekonali, alebo čo doteraz odolávali. Vysilení k smrti vážili si jeden druhého a mali jeden druhého radšej ako pred troma mesiacmi pri pokojnej plavbe. Spomenul som si na tento príbeh keď som rozjímal nad týmto zastavením. To je naša chlapská úloha.

Po Šimonovej službe Veronika podáva Ježišovi ručník. Niekedy by sa mohlo zdať, že je to nepomer služby – veď kríž bol rovnako ťažký naďalej. Ale Veronika ukazuje svoj postoj - to že má súcit s Pánom Ježišom. Jej jemnosť, súcit a láskavosť majú rovnakú hodnotu služby, ako Šimonova fyzická pomoc pri nesení kríža. Ľahšie sa berie životná ťažkosť, keď vidíme, že nie sme tým okolo nás ľahostajný. Veronika urobila čo mohla a jej sa Ježiš odvďačil svojim vyobrazením svojej tváre.

Tieto zastavenia zahŕňajú možnosti služby pre muža aj pre ženu v tej istej ťažkej životnej situácii. Slúžiť máme všetci. Preto je toľko biednych ľudí okolo nás, aby sa mohlo splniť: „Čo ste urobili jednému z nich, mne ste urobili.“ (porov. Mt 25, 45) My budeme súdení za službu. Všetko ostatné čo robíme hlavne v duchovnej oblasti má byť iba pomôckou k službe. Trpiacemu nepomôže náš nárek a mudrovanie nad jeho rozpoložením. Vtedy sa aj trpiaci Kristus ozval a to mu muselo na tom veľmi záležať – lebo je to jediný krát čo prehovoril od Piláta až po kríž a v takom stave v akom bol sa mu určite strašne ťažko rozprávalo. Vtedy človek hovorí len tie najdôležitejšie veci. Škoda že mnohí práve takto chcú riešiť biedu svojich blížnych –mudrovaním v teplých izbách, pohodlných kreslách a pri plných stoloch. Šimon nepostavil lazaret a Veronika nezašívala Ježišovi bičovaním rozsekanú kožu a nenatierala drahými masťami. Ich služba trvala veľmi krátko a už roky sa o nej rozpráva. Škoda že my žijeme už roky, ale o mnohých nie je ani na krátke rozprávanie čo povedať s toho, čo dobré pre núdznych urobili. Nebo je na dosah ruky, stačí tak málo, aby sme do konca vekov mohli žiť v Božej blízkosti a sláve.

Dominik Jamrich

10 Máriiných odporúčaní

Nielen v máji či októbri, ale stále si môžeme od Božej matky vyprosovať pomoc na ceste nášho povolania ku kňazstvu. Mária nám má naozaj toho veľa čo povedať. Tak ako Boh dal Izraelskému národu prostredníctvom Mojžiša desať Božích prikázaní na dvoch kamenných tabuliach, podobne aj Mária nám zanechala už nie 10 prikázaní, ale 10 odporúčaní pre náš život.
Môžeme ich objaviť na základe udalostí zo Svätého písma, ktoré hovoria o Božej Matke.

Prvá udalosť, ktorá hovorí o Márii, je zvestovanie. Boh posiela anjela Gabriela k Márii s posolstvom, že sa má stať Matkou Božou. Ona sa po uvažovaní dáva celkom do rúk Pána, celkom mu zveruje svoj život. Tu objavujeme prvé Máriino odporúčanie: **Zver svoj život do rúk Pána**.

Mária sa po zvestovaní ponáhľa k príbuznej Alžbete, aby sa spolu s ňou potešila nad veľkým Božím tajomstvom a slúžila tej, ktorá je tiež z Božej milosti v požehnanom stave. Tu nachádzame druhé Máriino odporúčanie: **Slúž Bohu v blížnom**.

Pri návšteve Alžbety vyspieva Mária z plnosti radostného srdca chválospev Bohu. Nevie, čo všetko ju čaká, ale je si istá, že je v dobrých rukách. Tu vidíme jej tretí veľký odkaz pre nás: **Slúž mu v blížnom s radosťou**. Lebo veselého darcu miluje Boh, hovorí žalmista.

Keď Márii nadišiel čas pôrodu, bola s Jozefom vo svojom meste, v Betleheme, lebo na podnet cisára Augusta bolo potrebné dať sa zapísať. Robil sa súpis ľudu celého sveta. Pre Máriu a Jozefa nebolo nikde miesta. Mária však našla miesto pre Božieho Syna, síce nie palác, ale maštaľku. Mária nám v tejto udalosti chce povedať: **Maj pre Pána vždy miesto v srdci.**

Evanjeliové udalosti nám ďalej hovoria, že Jozef s Máriou a dieťatkom utekajú na varovanie anjela do Egypta, lebo Herodes sa bojí o svoj trón a neštíti sa spáchať tak ohavný čin, ako bolo vyvraždenie všetkých chlapcov do dvoch rokov. Rodičia sa boja o svoje dieťa. Tu je už piate Máriino odporúčanie: **Chráň sa toho, kto môže v tebe zničiť Boží obraz.**

Evanjelista Lukáš hovorí o tom, ako Jozef a Mária prinášajú po dňoch očisťovania dieťa Ježiša do Jeruzalemského chrámu tak, ako to kázal Mojžišov zákon. Prinášajú svoje prvorodené a zároveň jediné dieťa, aby ho obetovali Bohu. Všetko čo bolo prvorodené sa totiž obetovalo Bohu. V tejto udalosti nám Mária dáva ďalšie, už šieste odporúčanie: **Neboj sa obetovať Bohu aj to málo, čo máš.** Lebo i ten najmenší dar darovaný Bohu z lásky má nesmiernu cenu.

Keď Ježiš povyrástol, ako 12 ročný ide s rodičmi na veľkonočné sviatky do Jeruzalemského chrámu. Ježiš sa však Márii a Jozefovi stratil. Po troch dňoch hľadania ho nachádzajú v chráme. Ježiš ako Boží Syn má svoje miesto pri Otcovi. Dnes ho nájdeme tiež v chráme, je tu pre nás v Eucharistii. Tu je ďalší, už siedmy Máriin odkaz: **Objavuj Ježiša ukrytého v bohostánku**.

Na začiatku verejného účinkovania môžeme vidieť Ježiša spolu s Máriou na svadbe v Káne Galilejskej. Aj oni boli pozvaní svadobníkmi. Zaiste to boli ich príbuzní. Vidíme tu, ako Mária prvá spozoruje nedostatok vína. Chce zachrániť situáciu cez svojho Syna. A naozaj, Ježiš na podnet matky mení vodu na víno. Tu nám Mária dáva jedno veľké odporúčanie: **Urob v živote všetko, čo ti Ježiš povie**.

Ježiš plní vôľu Otca a kráča po troch rokoch verejného účinkovania na Golgotu, kde završuje plán Otca vykúpiť celé ľudstvo. Ani tu ho jeho matka Mária neopúšťa. Vidíme ju pod krížom spolu s Jánom a ďalšími ženami. Mária nám tu chce povedať: **Nasleduj Ježiša i v bolesti a utrpení.** To je deviate Máriino odporúčanie.

To posledné, desiate odporúčanie môžeme nájsť, keď duchovným zrakom zablúdime do hornej siene večeradla v Jeruzaleme, v ktorej boli zhromaždení apoštoli a Mária očakávajúci po nanebovstúpení Pána Ducha Svätého. Máriu tu vidíme v spoločnosti budúcich základov Cirkvi, s apoštolmi, s budúcimi piliermi Kristovho mystického tela. Ich si totiž Ježiš vyvolil napriek ich slabosti za šíriteľov nového života v Kristovi. Tu nám chce dať Mária posledný, desiata odkaz: **Miluj Krista v Cirkvi.**

Prijmi Cirkev ako jeho telo.

Desať Máriiných odporúčaní. Sú pre nás istým návodom pre život, povzbudením, ako lepšie žiť. Uložme si ich preto nie na papier, ten môžeme ľahko stratiť, ale na tabule nášho srdca. Pretože cesta s Máriou je najistejšou cestou k jej Synovi, Ježišovi.

10 Máriinych odporúčaní:

1. **Zver svoj život do rúk Pána.**
2. **Slúž Bohu v blížnom.**
3. **Slúž mu v blížnom s radosťou.**
4. **Maj pre Pána vždy miesto v srdci.**
5. **Chráň sa toho, kto môže v tebe zničiť Boží obraz**
6. **Neboj sa obetovať Bohu aj to málo, čo máš.**
7. **Objavuj Ježiša ukrytého v Eucharistii**
8. **Urob v živote všetko, čo ti Ježiš povie.**
9. **Nasleduj Ježiša i v bolesti a utrpení.**
10. **Miluj Krista v Cirkvi.**

Martin Kakalej

ZASPÁVANIE

Každý dobre pozná priebeh zaspávania a vstávania. Ráno zazvoní budík, človek vyskočí a vníma svoje okolie. Ten moment prebudenia vníma väčšinou celkom jasne. Iné je to z momentom zaspávania. Ten naozaj málokto vníma a ak áno, tak veľmi nejasne- ani nevie ako a spí. A tak je to aj v duchovnom živote. Tie preberania sa z duchovného spánku sú nám jasné: Náhle osvietenie Božou milosťou cez nejakú vhodnú kázeň, príklad zbožného človeka, situáciu, bolesť a podobne. Potom ľútosť, vyznanie s pokáním, a šťastný život je znovuzrodený. Pokračuje ďalej, ale postupne sa vytráca sústredenosť z modlitby, úsmev z tváre a horlivosť zo skutkov. Ani nevieme ako a duchovne spíme. Nie sme duchovne mŕtvi! Chodíme denne do kostola, modlíme sa ale ten stav len navonok vyzerá funkčne, vnútorne plne funkčný nie je.

Preto je v duchovnom živote dôležité stále kontrolovať svoj stav – či už náhodou nespím. My tu v seminári máme výhodu, že každý obed a večer máme čas na spytovanie svedomia. Vtedy je veľmi potrebné zodpovedne preskúmať činnosť počas dňa. Nato sú aj duchovné obnovy, aby sme si zregenerovali ducha – ale to predsa netreba pripomínať.

Mnohí hovoria, že proti driemaniu im pomáha stále jesť niečo drobné. Máme možnosť a výsadu prijímať Božieho Syna v Eucharistii. Ak ho prijmeme s vierou a staráme sa oňho ako o hosťa – s čím je spojené aj odstraňovanie všetkých zlých a nepotrebných vecí zo svojho srdca, do ktorého má vstúpiť Pán neba a Zeme, isto sa nám nepodarí duchovne zaspať. Ale treba rátať z existenciou diabla, ktorý sa tiež usiluje dostať do nášho srdca. On nikdy nespí a je pravý aktivista. Sám vyhádže všetko z nášho srdca čo mu prekáža v jeho deštruktívnej činnosti. Chce byť ako Boh – úplný pán nášho vnútra a nikdy nemá dosť. Príslovie hovorí: „Podaj diablovi prst a zoberie celú ruku.“ Netreba vysvetľovať že ak sa raz zahniezdi v duši, ťahá z nej celú energiu a teší sa z nášho nešťastia. Preto ho predbehnime svojou aktivitou, lebo výhrou zla je nečinnosť dobra. Veď my máme pomoc Pána neba a celého sveta. Don Bosco hovorieval: „Keby sme viac dôverovali Panne Márii videli by sme čo sú zázraky.“ A tak s Božou pomocou a na príhovor Panny Márie – dobré ráno.

Dominik Jamrich

Jedna z aktivít nás seminaristov, pripravujúcich sa na kňazské povolanie, je aj starostlivosť o katechizovanie postihnutých starších ľudí. Približne od čias znovuotvorenia Kňazského seminára na Spišskej Kapitule po páde komunizmu v roku 1990, začali bohoslovci s pravidelným navštevovaním Domu sociálnych služieb sv. Jána z Boha v Spišskom Podhradí. V tomto zariadení žijú pod starostlivosťou zdravotného personálu starí ľudia, muži i ženy, odkázaní na pomoc druhých. Starajú sa o ich zdravie a vytvárajú tak pre nich druhý domov. My bohoslovci venujeme zase viac pozornosti ich duši, ich duchovnému životu. Môže byť ale služba v kláštorku pre seminaristu niečím obohacujúcim a potrebným? Posúďte sami.

Jozef Surovček
Do kláštorka som začal chodiť keď som bol druhák. Vždy, pri návšteve tohto domu, sme vybadali na tvári týchto ľudí radosť, že si ich niekto všimol. Títo ľudia totiž prežívajú všetok čas za múrmi domova a preto sú radi, že ich niekto navštívi. Je zaujímavé, že týmto ľuďom stačí k radosti tak málo, aby bol niekto pri nich. Preto táto služba v kláštorku je pre mňa obohatením. To, že chodím do kláštorka neznamená pre mňa to, že ja dávam niečo pre ľudí, ktorí tam žijú, ale títo ľudia dávajú veľa mne. Je to predovšetkým príklad trpezlivosti, s akou znášajú svoj handicap choroby a staroby, ktorý im neprekáža, aby prežívali svoj život s radosťou. Chvíle strávené v kláštorku ma učia zabúdať na seba a všímať si ľudí, ktorí to naozaj potrebujú. Sám Pán nás poučil, že v týchto ľuďoch má zaľúbenie keď povedal: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších mne ste urobili.“
Jozef Surovček

Martin Kakalej
Moje prvý kontakt s Kláštorčekom bol na pozvanie teraz už kňaza, kaplána Miroslava Hrica. Ako prvák som hľadal, kde by som mohol ponúknuť svoje schopnosti. Videl som bohoslovcov, ktorí chodili do Hodkoviec či na Dobrú vôľu, no o Kláštorčeku sa veľa toho v seminári nehovorilo, myslím že ani teraz nie. Raz pri nedeľňajšom obede som bol oslovený spomínaným Mirom, a tak som šiel. Priznám sa, že som mal veľké obavy, lebo nie je bežnosť, byť v kontakte s postihnutými ľuďmi, aspoň nie v takom množstve. No za krátku dobu ostych a obavy opadli. Po prvom stretnutí som postupne našiel miesto aj ja v skupinke bohoslovcov, ktorí si i teraz hovoria „kláštorčekári“. Dnes už ako diakon za uplynulých päť rokov musím povedať, že návšteva a katechizácia postihnutých mi dala a nestále dáva veľa. Pri každom stretnutí s obyvateľmi kláštorka si vždy viac ako inokedy uvedomujem hodnotu každého života, nech by bol ako poznačený chorobou. Zároveň ma to učí vedieť sa znížiť a učiť sa umeniu podať Božie pravdy jednoduchým a zrozumiteľným spôsobom. Myslím, že nik z nás budúcich kňazov sa v pastorácii nevyhne konfrontácii s končiacim sa životom a telesnou či psychickou chorobou starších ľudí. Je to pre mňa teda škola do ďalších rokov. Preto som veľmi vďačný Bohu za takúto službu.

Milan Valušiak
Do Kláštorčeka som sa dostal cez môjho duktora Martina v prvom ročníku. Šiel som tam preto, lebo človek chce urobiť niečo užitočné a aj termín nedeľných stretnutí v Kláštorčeku bol pre mňa veľmi dobrý. Keďže nedeľa je deň Pána a treba ho zasvätiť Pánu Bohu a ľuďom je to vynikajúca príležitosť uskutočniť takéto stretnutie.

Už pred mnohými rokmi ma sestry Brigita a Barbora z Katarínky volali na tábor pre mentálne postihnuté deti. No keďže som nemal žiadne skúsenosti tak som sa toho trochu obával a nakoniec som nešiel. No a moja rodná sestra Andrea, sa starala jednu takú mladú slečnu Kristínku v Bratislave a tak som sa dozvedel viac o mentálne postihnutých ľuďoch. Rozprával o nich aj karmelitán páter Kodet, ktorý nám tu dával duchovné cvičenia. No a jedno v rozprávaní všetkých týchto ľudí bolo spoločné. Nezáleží čo im chceš priniesť a čo si všetko pre nich pripravíš a čomu ich chceš naučiť. Nakoniec od nich odchádzaš s pocitom, že nie ty im niečo dávaš, ale oni dávajú, učia a obohacujú teba. A s týmto názorom musím úplne a rád súhlasiť. A tak musím povedať, že naše dievčatá s kláštorčeka ma učia modlitbe, otvorenosti, vďačnosti, trpezlivosti, radosti a pokore. Sú to Božie deti na ktorých je požehnanie.

A kráľ im odpovie: »Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.« Mt 25,40

Marián Vrchovský
Myslel som si, že mimoseminárne aktivity by mali tiež patriť k životu bohoslovca, a že sú prípravou na prácu v kňazstve. Určite sú. Ale trochu inou, ako som si predstavoval. Vedel som, že jednoduché katechézky by mi mohli pomôcť pri vyučovaní náboženstva a spoločnými modlitbami sa môžem učiť podporovať aj osobný život modlitby u iných. Po čase som zistil, že sú to veci potrebné, no nie jediné. Keďže v kláštorku sú ľudia starí a chorí, začal som viac vnímať aj ľudské utrpenie. Dôležité je nielen pripraviť si katechézku, ale ľuďom dá niekedy viac, keď sa snažím vcítiť do ich kože, zaujímať sa o ich život a problémy a obetujem im trochu času. Práca s mladými je pekná a veľmi užitočná. To však je len jedna časť pastorácie. Život má aj menej svetlé stránky, ktoré som si aj vďaka kláštorku začal viac všímať.

Lukáš Tkáč
Do nášho „kláštorčeka“ chodím už štvrtý rok a nemôžem povedať, že by mi tam niekedy nebolo dobre. Možno si pomyslíte, že čo môže byť dobré na tom, veď sú tam ľudia chorí, starí a s určitými mentálnymi poruchami. Niekto sa naozaj nevydrží pozerať na takýchto ľudí, ale nemôže ich ignorovať, lebo sú súčasťou našej spoločnosti. Mnohokrát sú mi vzorom v ich nevinnosti, bezprostrednosti a úprimnosti. Svoje city sa nehanbia prejaviť navonok a v mnohom mi pripomínajú malé deti. A sám Pán Ježiš hovorí: „Ak nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva.“ (Lk 18,3) Každé stretnutie s nimi je pre mňa obohatením, lebo sa vedia podeliť so všetkým, čo majú. A vlastnia toho naozaj veľa: úsmev a úprimná radosť, ktorá sa v nich stále skrýva. Častokrát sme práve my, bohoslovci, jediná návšteva, ktorú majú. Sme pre nich akýmsi svetlom, ktoré rozjasní ich každodenné šero jesenného dňa. No ani na um im nezíde, že sú to práve oni, čo nám vnášajú do životov svetlo. Svetlo Kristovej lásky. Oni poznajú vo svojom živote jeho poslanie, ktoré dáva Boh každému z nás. Rozdávať lásku!

Marek Tisoň
Chcem sa pričiniť o to, aby bol svet aspoň o kvapku lepší. Vidím zmysel života v tom , že môžem robiť to čo ma napĺňa radosťou a tým napĺňať radosťou srdcia iných. Chcem byť poslom a dávať svetu posolstvo, ktoré nám zanechal náš Pán Ježiš.

Martin Zummer
Do Kláštorka som sa dostal minulý rok cez brata diakona Martina a môžem povedať, že mi veľa dal a stále dáva. Veľmi ma povzbudzujú spolubratia, ktorí tam už dlho pracujú.
Misia v Kláštorku mi dáva pocit naplnenia, najmä čo sa týka lásky k blížnym.Keď počúvam, sledujem alebo niečo hovorím našim tetám, vtedy začínam chápať, prečo má Boh tak veľmi rád svojich najmenších.Malých postrehom, intelektom, ale stále veľkých srdcom.Vždy, keď tam prídeme, cítime, že sú to ľudia s veľkým srdcom plným lásky,aj keď majú medzi sebou spory ,problémy, nepochopenie. Mnohokrát len nevedia ako vyjadriť to dobro, ktoré v sebe majú.Tu vidím našu úlohu.Povzbudiť ich, aby príjimali lásku a šírili ju v prostredí, v ktorom žijú. Aby sa ich život stal trošku krajším a veselším.

Modlitba ku sv. Jánovi z Boha

Bože, ty si naplnil sv. Jána súcitom
a láskou k chorým.
Pomáhaj aj nám,
aby sme ochotne preukazovali milosrdenstvo
a dostali sa medzi tých,
pre ktorých je pripravené Tvoje kráľovstvo.
Skrze Krista, nášho Pána.
Amen

ORA ET LABORA

Spiritualita sv. Benedikta predstavuje veľké duchovné bohatstvo a jeho regula je v mnohom inšpirujúca aj pre nás, kresťanov 21. storočia. Sv. Benedikt ovplyvnil nielen dobu, v ktorej žil či duchovnosť ostatných stredovekých kláštorov a rôznych mníšskych prúdov, ale aj kultúru Európy, pri ktorej zrode má svoje nezastupiteľné miesto.

V čom môže byť jeho spiritualita prínosom pre dnešného kresťana? Odpoveď nám ponúka aj pápež Pavol VI., ktorý vyhlásil sv. Benedikta za patróna Európy: „Tento ctihodný patriarcha, ktorému tak mnoho kláštorov vďačí za svoje meno a svoju silu, prostredníctvom pera, cez duchovnú kultúru, zachránil svojou starostlivou usilovnosťou starodávne pomníky písomníctva, keď temnota zahaľovala krásne umenie. Tieto pomníky odovzdával ďalej nasledujúcim pokoleniam a horlivo rozvíjal vedu. Napokon prostredníctvom pluhu, to jest cez roľníctvo a iné úsilia, premieňal pusté a neobrábané polia na žírne role a prekrásne záhrady. Spájajúc s modlitbami remeselnícke práce, podľa slov „modli sa a pracuj“, ukázal vysokú hodnotu ľudskej práce.“

Sv. Benedikt kládol dôraz predovšetkým na horlivé hľadanie Boha. Pri prijímaní bratov do spoločenstva kladie sv. Benedikt jednu dôležitú podmienku: „Nech pozoruje (predstavený – magister) či novic opravdivo hľadá Boha, či je horlivý v Božej službe, v poslušnosti, v znášaní protivenstiev. Nech sa mu predstavia všetky ťažkosti a námahy, cez ktoré sa ide k Bohu.“ Každý z nás je povolaný k tomu, aby horlivo a neúnavne hľadal Jeho samého vo svojom každodennom živote. Aby Ho hľadal a nachádzal vo svojich blížnych, s ktorými sa stretáva, v radosti z úspechov, ale aj v nepríjemnostiach, námahách a ťažkostiach, ktoré so sebou život prináša; hľadal Ho s vedomím, že Boh sám a prvý hľadá človeka.

Regula Benedicti (Benediktova regula) nám pri tomto hľadaní ponúka osvedčené prostriedky, “nástroje v škole Pánovej služby.“ Predovšetkým je to liturgia, ktorá je základným a bohatým prameňom celého duchovného života. Srdcom a centrom tejto liturgie je Eucharistia. Modlitba, či už osobná alebo spoločná, je v živote každého kresťana veľmi dôležitá. Robí ho otvoreným a vnímavým na Boha ako aj na potreby ľudí, ktorí žijú okolo neho. Modlitba je živená a má čerpať z meditácie Sv. Písma, odtiaľ vyplýva veľký význam a prax každodenného lectio divina v benediktínskej spiritualite. Denná účasť na Eucharistii a denné lectio divina sú výzvou pre život každého, kto sa úprimne snaží hľadať a objavovať Kristovu tvár. Ďalším dôležitým prostriedkom v hľadaní Boha je mlčanie, ktoré vytvára atmosféru ticha, aby sme tak mohli počúvať Boha, vnímať Jeho prítomnosť a komunikovať s Ním.

V úvode svojej regule sv. Benedikt apeluje: „Počúvaj, synu, prikázania Majstra, nakloň ucho svojho srdca, ochotne prijmi

napomenutia láskavého otca a uvádzaj ich odhodlane do života".

V živote sv. Benedikta, na jeho ceste hľadania Boha má nezastupiteľné miesto práca. Vo svojej regule zaujal jasný a výslovne pozitívny postoj k práci akéhokoľvek druhu. Práca je jedným zo spôsobov služby Bohu a prostriedkom ako sa priblížiť k Bohu a bratom. Ona je bežným prostriedkom na zabezpečenie hmotných dobier a zdrojom pomoci pre núdznych. Je výzvou pre každého z nás, aby svoju akúkoľvek drobnú či "bezvýznamnú" prácu vykonávali poctivo a zo všetkých síl.

Preto smelo môžeme tvrdiť, že aj v tomto čase materializmu relativizmu a sekularizácie je muž menom Požehnaný (tak ho nazval pápež sv. Gregor Veľký) pre každého kresťana veľkým vzorom na osobnej ceste hľadania a objavovania živého Boha.

Spracoval Radoslav Majerník

LITURGICKÉ OKIENKO

Prežehnanie

Zažil som už, keď sa nekatolík spýtal katolíka, ako sa má prežehnať. Ten mu povedal: „sever, juh, východ, západ". A nekatolík sa prežehnal „lepšie", ako niektorí z nás.

Čo hovorí na túto tému Ceremoniale episcoporum?

„Ak prežehnáva seba samého (biskup- pre nás najvyššia autorita a príklad), otočí k sebe dlaň pravej ruky a s vystretými a zopnutými prstami robí znak kríža od čela k hrudi a od ľavého ramena k pravému".

(Bratislava, 2002, 1. časť, kapitola 4, bod 107)

Teologický význam prežehnania

Pri dotýkaní sa čela spomíname meno Otca, lebo čelo je miestom rozumu a najlepšie zodpovedá absolútne mysliacemu Duchovi; potom sa ruka spúšťa na prsia a vyslovuje sa meno Syna, ktorý zostúpil na zem a keď sa dotýkame ramien, spomíname Svätého Ducha, ktorý je Duchom sily a moci, ako sú ramena miestom a symbolom sily. Slovo Amen znamená úplný súhlas hovoriaceho. *(Porov. Mirkovič, L.: Pravoslávna liturgika. Prešov: Pravoslávna bohoslovecká fakulta PU v Prešove, 2001, s. 324)*

Znamením kríža vyznávame trojjediného Boha. Toto znamenie nám pripomína krst a to najmä vtedy, keď pri prežehnaní používame svätenú vodu. *(Porov. Ratzinger, J.: Duch liturgie. Trnava: Dobrá kniha, 2005, s. 145)*

Zloženie rúk

Zložené ruky znamenajú ochotu slúžiť. Nedávame si ich za chrbát, ani nám nevisia voľne popri tele. Ak držíme zložené ruky na srdci, dávame tým najavo, že sa modlíme nielen ústami, ale aj srdcom.

Čo hovorí na túto tému Ceremoniale episcoporum?

„Pod zopnutými rukami sa rozumie: „ Mať dlane vystreté a zároveň spojené pred hruďou, palec pravej ruky položený nad ľavým palcom v tvare kríža". *(Bratislava, 2002, 1. časť, kapitola 4, bod 106)*

Teologický význam zloženia rúk

Gesto zopnutých rúk sa vyvinulo pravdepodobne z lénneho práva: kandidát léna vkladá svoje ruky do pánových rúk. Je to znak dôvery a zároveň vernosti. Keď pri modlitbe zopneme ruky, uskutočňuje sa práve toto: vkladáme svoje ruky do rúk Krista, Pána. Vkladáme do jeho rúk aj všetko, čo nás čaká; v dôvere v jeho vernosť mu prisľubujeme tú našu. *(Porov. Ratzinger, J.: Duch liturgie. Trnava: Dobrá kniha, 2005, s. 166)*

Lukáš Kutlák

A povovolal k sebe tých, ktorých sám chcel, aby boli s ním...

Hľadať to, k čomu nás povoláva Boh, je základnou úlohou každého človeka. Povolanie je dar a tajomstvo. Jedni na to prichádzajú skôr, iní neskôr. My sa veľmi tešíme, že i tentoraz sa našlo pár odvážnych bojovníkov, ktorí sa nebáli vykročiť na cestu dobrodružstva s Bohom. Niektorí z nich nás obohatili svojimi odpoveďami...

Andrej Adamčák

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Pochádzam z oravského mesta Tvrdošín. Mám dve sestry a jedného brata. Ja som najmladší člen rodiny (kedysi maznáčik, ale to bolo kedysi). Mám rád šport aj keď to na mňa tak nevyzerá. A z jedla? Mám rád skoro všetko, ale nemám rád ... To nemusím prezrádzať veď sestričky v kuchyni o tom vedia. Ak vás to zaujíma spýtajte sa ich.

2.Aká bola tvoja cesta k povolaniu?

K povolaniu cesta bola zaujímavá. Keď som bol malý chlapec pýtal sa ma kňaz čím chcem byť a ja na to farárom. A on: „Ale prečo?" „ Lebo majú dobré autá." To bol ten detský rozum. Ale moje volanie sa začalo asi pred 3 rokmi. To som ešte chodil na Katolícku univerzitu v Ružomberku. Kňaz v pastoračnom centre mi povedal: „Choď a uvidíš." Potom som sa trošku vzdialil od tejto myšlienky, ale Pán Boh si ma zase zavolal. A som tu.

Michal Pavol

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Rozmýšľal som o tom, čo by stálo za zmienku povedať, čo sa týka mňa a snáď aj mojich záľub a koníčkov. V krátkosti by som začal tak trochu všeobecne. Pochádzam z pomerne veľkej 8 člennej rodiny. Už 19 rokov bývame v Smižanoch, ale základnú a strednú školu – gymnázium – som navštevoval v asi 5 km vzdialenom meste Spišská Nová Ves. Už popri základnej a strednej škole som sa aktívne venoval cudzím jazykom a hre na hudobných nástrojoch. Čo sa týka športu, tak medzi moje najobľúbenejšie patria lyžovanie, tenis a plážový volejbal. Veľmi obľubujem počúvanie hudby – z vážnej hlavne klasiku (Mozarta) a z modernej všetky žánre okrem techna a hip-hopu. Z náboženskej literatúry mojou najobľúbenejšou knihou je Denníček sestry Faustíny o Božom Milosrdenstve. To by bolo o mne tak stručne asi všetko.

2. Čo ťa podnietilo k tomu, aby si šiel do seminára?

Myslím, že táto otázka je dosť ťažká, pretože sa nedá jedným slovom alebo vetou povedať, čo malo konkrétne podiel na mojom rozhodnutí. Odpovedal by som asi tak, že už od malička som bol vychovávaný vo veľmi prísnej kresťanskej rodine, a tak ako najmladší som často rozmýšľal o seminári. U nás vo farnosti existuje kresťanské hnutie Svetlo-Život, do ktorého som sa už od detstva veľmi aktívne zapájal,

a preto si myslím, že aj toto mohlo napomôcť môjmu rozhodnutiu. V každom prípade som však presvedčený, že najväčší vplyv na moje rozhodnutie – a myslím, že nielen na moje, ale na rozhodnutie zasvätiť svoj život Bohu u mladých všeobecne, vychádza najviac z vlastnej rodiny.
Dúfam, že v tejto voľbe povolania mi bude Pán Boh vždy nablízku.

Peter Križian

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Pár slov o mne? Hm, ale kde začať....už to mám: takže história existencie môjho doposiaľ neskroteného „ja“ sa začala písať v období, keď sa ako obvykle nič nevymykalo svojmu zákonu. Usilovné včely sa poctivo preháňali po rozkvitnutých lúkach, jemný vánok spríjemňoval náročnú prácu unaveným roľníkom a aj spoza školských múrov sa ozýval veselý džavot nezbedných detí, keď tu zrazu... začal som byť. V najhlbšej podstate existencie tajomstva života začalo spieť k svojej večnosti aj moje bytie. Tak veru, bolo to na jar roku 1984, odvtedy už prešiel nejaký ten rok, a dnes už s mnohými mojimi slabosťami aj radosťami starnem v dospelom detstve rannej staroby. Mám milióny bratov a sestier a dvoch súrodencov. Jedného z nich predpokladám všetci poznáte, je to tretiak Karol, a som veľmi rád, že mám takého skvelého brata. No a čo rád robím, keď nič nerobím? Hm, najradšej asi hrám na gitare, mám rád ľudí, hudbu, filmy a ešte jednu úžasnú vec, hory. Božie slovo hovorí, že ak Boha nebudú chváliť ľudia, tak Ho budú chváliť skaly. A ja mám pocit, že vždy keď som v horách, dávajú mi tie majestátne štíty jasne najavo, že málo chválim Boha. Tak asi toľko o mne....

Máš nejaký osobný recept na svätosť?

Myslím si, že veľkosť svätých nespočíva v tom, že by sa nikdy ničoho nebáli, ale v tom, že sa nezľakli žiadneho svojho strachu. A tu je podľa mňa začiatok každej svätosti. Majme odvahu uveriť, že svätosť je možná aj v dnešnej dobe.

Tomáš Lieskovský

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Som z Oravy a ako väčšina z bratov bohoslovcov vie, pochádzam z dedinky Čimhová. Čimhová je nielen mojím bydliskom, ale i miestom môjho narodeniaJ (áno ... narodil som sa doma :)), preto si ju cením doslova ako druhú „Svätú zem“ (veď jasné, aj ona má poklesky a pády). Vyrastal som v kresťanskej výchove u svojich rodičov spolu so 4 sestrami a 3 bratmi. Strednú školu mám ukončenú na GMH v Trstenej (4-ročnej informatik).
Hobby: bicyklovanie, futbal, tenis, ping-pong, „muzika“ (spev), ...

2. Ako na teba vplýva život a atmosféra seminára?

Prešiel nejaký ten mesiac odo dňa, ako sme my prváci nastúpili do vášho, ... teraz už aj nášho seminára biskupa Jána Vojtaššáka. Život a „atmosféra“ v seminári vplýva na každého z nás osobitne. Po prvom mesiaci pobytu musím konštatovať, že atmosféra je skutočne ako v jednej veľkej rodine (pokoj, pohoda, vzájomné tolerovanie sa, ústretovosť, pokora ...). Starším bratom bohoslovcom vďačím (v mene prvákov) za usmerňovanie našich prvých krokov a tým aj rýchlejšej adaptácii v novom prostredí. Nechcem vyberať pasáže z múdrych kníh, ale jedna myšlienka na záver: „Istý kňaz napísal ako odporúčanie do seminára svojmu žiakovi (zo žiaka je dnes Kristov kňaz): „Pokiaľ sa nepokazíš v seminári, bude z Teba dobrý človek – svätý kňaz“ (môžete nad tým pouvažovať ...). Ja som medzi vami krátko, ale zatiaľ sa mi toto miesto pozdáva. (Tak nám Pán Boh pomáhaj!)

František Janečko

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Mám 21 rokov a do seminára som nastúpil po roku štúdia na FZ SZU v BB. Predtým som štyri roky stredoškolského štúdia strávil na Cirkevnom gymnáziu Pavla Ušáka Olivu v Poprade. Popri štúdiu som asi najviac času venoval športu. Už ako dieťa som mal veľmi bohatú škálu športových aktivít, no postupom času som sa najviac zameral na beh na lyžiach. Popri lyžovaní som sa hlavne v začiatkoch venoval štúdiu cudzích jazykov, v čom ma najviac podporoval a vlastne viedol môj otec. Ešte na základnej škole som trošku „privoňal“ aj k hudbe (klavír a flauta), kde mi zasa pomáhala mamka. Postupne však bolo času menej a menej, a tak som musel niektoré aktivity pomaly vypúšťať, až som nakoniec ostal pri štúdiu a športe. Tesne pred maturitou som musel zanechať aj šport, a keď som začal vážne rozmýšľať o povolaní, k športu som sa už viac nevrátil. Mám veľmi dobrých a starostlivých rodičov, ktorým vďačím za obrovskú lásku, trpezlivosť a obetavosť s ktorou ma od mala vychovávali. Mám aj mladšiu sestru, ktorá je v maturitnom ročníku na gymnáziu, aktívne športuje a okrem toho sa venuje mnohým ďalším aktivitám (najmä tancu).

2. Máš nejaký vzor a prečo?

Vzorom mi je každý, kto sa snaží žiť sväto tam, kde je. A často sú to bežní ľudia okolo nás. Veľmi dobrý príklad mám vo svojej mame. Je to žena viery, obety a modlitby s láskavým srdcom, ochotnými rukami, veľmi múdra a chápavá. Nikdy neodmietla pomoc tomu, kto to potreboval a vždy sa snažila ľudí pochopiť. Preto je v mnohom pre mňa vzorom práve ona. No – a samozrejme kňazi (a zvlášť oni), ktorí naplno žijú svoje povolanie i osobný vzťah s Kristom.

Tóno Kulkovský

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Milujem: život, radosť, zmenu, tanec, divadlo, hyperaktívne deti a drzých, ale úprimných mladých ľudí, cigánov i indiánov, prírodu a cestovanie, dobrodružstvo a tajomstvá, moju maminu i ocina, moje 3 pekné sestry a podareného brata a ďalších ľudí, ktorých Boh poslal a posiela do môjho života... A keď chce niekto vedieť niečo viac, tak nech sa ma spokojne spýta na čo chce a ja mu na čo chcem odpoviem :).

2. Čo očakávaš od pobytu v seminári?

Očakávaná odpoveď by mohla byť napr. že sa tu dobre pripravím na moje budúce povolanie? Asi by bolo fajn, keby som sa snažil viac rásť v pokore a v láske – k Bohu a ku všetkým ľuďom, ktorých mi On posiela.
Vlastne – ani nie aby som sa ja snažil (lebo to vždy dopadne na ho...) – ale asi by som sa mal viac otvoriť Kristovi a nechať to na Neho - aby On robil a menil ma. Lebo ja sa asi sám nezmením. Ťažké bude zbavovať sa hlavne „toho svojho JA“, aby mal potom v srdci čo najviac priestoru Ježiš.(myslím, že okrem sv. omše, sv. zmierenia, duchovného vedenia a modlitby breviára je v tomto najdôležitejšia každodenná osobná modlitba – v kaplnke, alebo v prírode. Je super, že je tu aj Pažica – ešte som sa jej neprejel :)).
A samozrejme očakávam, že tu budú predovšetkým ľudia – otvorení, s chybami a slabosťami – ale ľudia!:)

Matej Malenka

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Som z Liptovského Michala, mám 2 bratov. Obľubujem slané jedlá a neobľubujem sladké jedlá (dukatové buchtičky). Mám 21 rokov a študoval som na Hotelovej akadémii v Liptovskom Mikuláši. Rád spím a rád pomáham ľuďom vo svojom okolí.

2. Na čo by si sa chcel v seminári najviac zamerať?

Predovšetkým na duchovný život, rozvíjanie modlitby – a tým aj priateľstva s Ježišom Kristom, ktorý pomáha pri všetkom. S ním si vybudovať ešte lepší vzťah ako mám, aby som sa vedel a mohol spoľahnúť v každej ťažkej chvíli.

Dominik Janky

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Pochádzam z Ružomberka. Mám 3 súrodencov. Dvoch bratov a jednu sestru. Predtým ako som prišiel na Kapitulu som vyštudoval učiteľstvo predmetov biológia – náboženská výchova.

2. Čo myslíš, čím by sa dal dnes najviac zmeniť svet?

Tú otázku by som trošku upravil – nie čím by sa dal zmeniť svet, ale kým. A na to je jednoduchá odpoveď – mnou, tebou, skrátka človekom. Každá zmena musí vychádzať z vnútra človeka. Keď sa toto podarí, potom sa aj svet zlepší. Človek zameraný na Krista dokáže všetko.

Lukáš Kutlák

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Pochádzam z Oravy, obec Rabča (pri Námestove). Mám 20 rokov. Mám mladšieho brata a mladšiu sestru. Po prvom svätom prijimaní som začal miništrovať, dosiaľ je tomu 11 rokov. K svätým veciam som teda inklinoval od detstva. Vyštudoval som gymnázium. Čo bude ďalej uvidíme (ako povedal slepý hluchému).

2. Čo by podľa teba najviac dopomohlo k jednote nášho spoločenstva?

Myslím, že jednota ako taká, tu je, no vždy sa dá upevňovať. Prejavu je sa už len tým, že sa vzájomne pozdravíme, keď sa vidíme na chodbe.
No rád by som hovoril o inej jednote, liturgickej. Nepáči sa mi, že v centre dvoch diecéz, kde sa stretávajú ľudia z rôznych miest, nepraktizujeme poriadne úkony, znaky a symboly, ktoré majú zjednocovať nielen nás, ale aj kresťanov na celom svete.
Veď liturgia, to je jeden z „jazykov“, ktorým sa v Cirkvi musíme dorozumieť kdekoľvek. Či na Slovensku, tak v Taliansku, atď. No je smutné, že stačí prísť do inej farnosti a služobníci oltára „robia niečo inak“ ako by to správne malo byť.
Veď my, ak Boh dá, v pastorácii budeme najväčším

príkladom, pre nám zverených veriacich.
Preto som sa rozhodol v našom časopise zaviesť pravidelné „okienko“, v ktorom sa budeme postupne zaoberať kresťanskými úkonmi, znakmi, symbolikou tak, ako by sa po správnosti mali robiť. Odvolávať sa budem na všeobecne schválené liturgické predpisy (Všeobecné smernice k Rímskemu misálu, Ceremoniale episcoporum, atď.)

Marek Bartkovský

1.***Prezraď nám čosi o sebe.***

Pochádzam zo Záhradného (okr. Prešov). V našom farskom chráme som bol pokrstený a tam som neskôr aj miništroval. Práve v našej farnosti rástla vo mne túžba po kňazskom povolaní. Môžem Vám predradiť jednu príhodu, ktorá sa stala v čase komunizmu. Na túto príhodu a ani na vtedajší režim si nepamätám iba z počutia. Mal som vtedy len 3 roky. Ako malý chlapec som chodil do škôlky. Tam som sa s deťmi modlil. Pani riaditeľka MŠ si zavolala mojich rodičov a povedala im, aby som im neslúžil omše. Báli sa, aby neprišla kontrola. Keď som začal chodiť do školy, tak p. farár ma oslovil aby som prišiel miništrovať. Rád som išiel. V miništrantskej službe som si začal uvedomovať ako blízko som pri Ježišovi. Do našej farnosti prišiel nový duchovný správca, všimol si, že chodím každý deň miništrovať. V jeden deň neprišiel nikto z miništrantov a ja som bol sám. Vtedy prišla od môjho duchovného otca otázka: „ Nechceš ísť za kňaza?“. A ja som odpovedal: „Áno.“ V maturitnom ročníku som poslal prihlášku do kňazského seminára a prijali ma. Otec rektor mi v deň prijímacieho konania povedal, aby som bol vďačný Bohu. A ja som naozaj vďačný Bohu zato, že môžem začať kráčať po ceste prípravy na kňazstvo.

2. **Prekvapil ťa niečím seminár?**

Určite prekvapil. Vedel som že tu bude brigáda, ale nie že až toľko.. Ale určite je to potrebné. No uvedomujem si, že je dôležité si nájsť v seminári čas na učenie a tak isto aj na modlitbu. Tu sa modlime spoločne, ale musíme myslieť aj na osobný rozhovor s Bohom.

Matúš Oravec

1. Prezraď nám čosi o sebe.

Mám 25 rokov a pochádzam z Kežmarku. Mám rád futbal. Hral som ho aktívne od svojich 7 rokov do 22. Už zopár rokov pred ukončením môjho aktívneho pôsobenia vo futbale som začal poznávať, že nie je ľahké zosúladiť kresťanské hodnoty a futbalové myslenie. Preto som aktívny futbal opustil. A keď sa tak dnes na seba lepšie pozerám (85), zdá sa, že aj pasívny :).
Posledných päť rokov som študoval na Technickej Univerzite v Košiciach. Som za toto obdobie veľmi vďačný, lebo okrem poznania nástrah internátneho života, som sa mohol zapojiť do života miestneho UPC. To do môjho duchovného života prinieslo nový rozmer, a to skutočný rozmer prežívania spoločenstva. Vďaka tomu som mohol spoznať veľké množstvo mladých ľudí, ktorí sa snažia autenticky prežívať svoj vzťah s Bohom a v mnohých veciach sú mi dodnes vzorom. Na toto posledné obdobie môjho života veľmi rád spomínam a zároveň sa teším čo prinesie budúcnosť.

2. Čo by som rád zmenil v seminári?

Určite si poviete, že človek, ktorý je v seminári prvý rok, je ten najkompetentnejší vyjadriť sa k tejto otázke a preto očakávam , že môjmu príspevku budete prikladať veľkú vážnosť :). Veď nakoniec je pravda, že som ani poriadne neprivoňal k miestnemu životu. No na druhej strane som sa možno nestihol dostatočne aklimatizovať na niektoré miestne prúdy, vetry :) a moje zmysly nie sú ešte celkom otupené.

No teraz k veci. Ja by som tu toho zatiaľ fakt radšej veľa nemenil. Ale mal by som možno takú túžbu. Vraj, čo človek prežíva vo vnútri, sa musí preukázať aj navonok. Preto, hoc tu nie málo takých starších bratov vídavam, privítal by som medzi spolubratmi viacej vzorov v prežívaní svätosti , mužov modlitby, ktorý svojou charizmou provokujú nás mladších k hlbšiemu životu s Bohom. Verím, že je to možné...

Pripravil Matúš Reiner

Nový rožňavský diecézny biskup

Koncom minulého roka sa v rožňavskej diecéze udiali mnohé zmeny. Svätý Otec Benedikt XVI. prijal 27.12.2008, zrieknutie sa úradu rožňavského diecézneho biskupa Mons. Eduarda Kojnoka z dôvodu dosiahnutia veku 75 rokov. Rožňavským diecéznym biskupom sa stal doterajší koadjútor diecézy Mons. Vladimír Filo.

Mons. Doc., ICLic., PhLic. Vladimír Filo, rožňavský biskup, sa narodil 15. januára 1940 v Gáni. Ordinovaný bol 25. júla 1962 v Bratislave.

Pôsobiská otca biskupa:

- 1962-1963 kaplán Senec
- 1963-1965 základná vojenská služba
- 1965-1966 kaplán Trnava, kostol Sv. Mikuláša
- 1966-1968 ceremoniár biskupského úradu Trnava
- 1970-1974 kaplán Kolárovo
- 1974-1976 kaplán Nové Zámky
- 1976-1990 správca farnosti Veľký Cetín

Svätým Otcom Jánom Pavlom II. bol 17. marca 1990 menovaný za titulárneho biskupa tukkského v Mauretánii a pomocného biskupa trnavského.

Biskupská vysviacka: 16. apríla 1990, v katedrále Sv. Jána Krstiteľa v Trnave

- 1990-1990 tajomník BKS, Bratislava
- 1990-1991 rektor Kňazského seminára Sv. Cyrila a Metoda v Bratislave
- 1990-1998 prednášajúci cirkevné právo, RK CMBF UK Bratislava
- 1992 súdny vikár Trnava
- Rožňavským biskupom koadjútorom bol menovaný Svätým Otcom dňa 23. novembra 2002 a úrad zaujal 14. januára 2003.

27.12.2008 menovaný za diecézneho biskupa rožňavskej diecézy.

28.1.2009 sa v Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave uskutočnila slávnostná sv. omša pri príležitosti uvedenia do úradu nového rožňavského diecézneho biskupa Mons. Vladimíra Fila. Zároveň táto sv. omša bola modlitbou vďaky emeritného biskupa Mons. Eduarda Kojnoka. Celej slávnosti sa zúčastnil apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Mario Giordana, arcibiskupi a biskupi zo Slovenska, Maďarska a Ukrajiny, medzi nimi aj predseda Rady európskych biskupských konferencií kardinál Péter Erdö, a kňazi Rožňavskej diecézy. V homílii sa prítomným biskupom, kňazom a veriacim prihovoril samotný nový diecézny biskup Vladimír. V závere slávnosti predniesol príhovor apoštolský nuncius Mons. Mario Giordana a tiež predseda KBS a spišský diecézny biskup Mons. František Tondra. Pridali sa aj slová vďaky emeritnému biskupovi Eduardovi od kňazov a laikov a zároveň slová blahoželania a žičenia novému diecéznemu biskupovi Vladimírovi.

V mene celej redakcie časopisu chceme popriať otcovi biskupovi mnoho Božích milostí a darov Ducha Svätého, aby múdro a rozvážne spravoval jemu zverený ľud. Nech mu v tom pomáha aj naša Nebeská Matka Mária. Pevne veríme, že biskupské heslo otca biskupa Mons. Vladimíra Filu nie sú len slová, ale sú hlboko vpísané do jeho srdca: „Mne žiť je Kristus.“ (Flp 1,21)

Podľa informácii TK KBS
spracoval Lukáš Tkáč

SKLADATEĽKA V ČIERNOM ZÁVOJI S BIELYM LEMOVANÍM

Vody Rýna sa pomaly prevaľovali vo svojom koryte. Posledné lúče zapadajúceho slnka ožiarili vežu kláštora Rupertberg, z ktorej sa ozýval večerný zvon. Dcéry sv. Benedikta pomaly vchádzali do chrámu na večerné modlitby. Dubové lavice postupne zapĺňali čierne závoje s bielym lemovaním. V prvej lavici sedí matka tohto spoločenstva, Hildegarda. Po smrti svojej učiteľky Jutty sa ona stala predstavenou tejto komunity, aj keď sa zdráhala prijať túto službu. Od tej chvíle dobrotivo prísnou rukou vedie toto spoločenstvo. Dnes večer spievajú sestry hymnus ktorý zložila ona. Do melódie vložila celého svojho ducha...
Kto je táto výnimočná žena?

Hyldegarda von Bingen (1098-1179) je jednou z najznámenších postáv náboženského života v stredoveku. Preslávila sa nielen ako skladateľka, ale aj ako poetka, maliarka, vizionárka, lekárka, prírodná výskumníčka a duchovná radkyňa mnohých význačných postáv náboženského i duchovného života.
Narodila sa na dvore panstva Bermersheim, v blízkosti mesta Alzey, v údolí Rýna, ako desiate dieťa. Bola veľmi citlivá a chorľavá. V hlučnom zhone dvora sa necítila dobre a celým srdcom túžila po Bohu zasvätenom pokoji. Preto ju ako osemročnú zverili grófskej dcére Jutte, ktorá zriadila pustovňu pri benediktínskom kláštore na Disibolovom vrchu. Pustovňa panien mala dve okná. Jedno väčšie, otváralo pohľad na chór kláštorného kostola. Druhé umožňovalo spojenie so svetom. Jutta učila dievčatá latinčinu, aby rozumeli žalmom a čoraz hlbšie ich zasväcovala do Božích tajomstiev. Väčšina dňa bola zasvätená Bohu, veľa času si vyžadovali aj návštevníci pri druhom okienku, ktorí hľadali útechu i radu. „Aj pri druhom okienku nás čaká Boh," vysvetľovala Jutta svojim duchovným dcéram, keď sa obávali, či priveľa návštevníkov za oklienkom nebude rušiť ich duchovné sústredenie. „Tichom, v tichu tabernákula, knám nahlas a prenikavo v žalobách chudobných prichádza bolesť. Boh chráň, aby sme ich výkryk nepočuli. Pretože on stojí pri našom okienku a klope."
Hildegarda mala podivné videnia a schopnosť predvídať budúce udalosti. Niekedy sa stalo, že zrazu zabudla počúvať. Prestala pracovať a veľkými očami hľadela pred seba. Tak predpovedala, že zajali arcibiskupa Alberta, z ktorého rúk mala prijať závoj Kristovej nevesty. O niekoľko dní sa naozaj pri okienku objavil mních so správou, že arcibiskupa zajal cisár a uväznil ho. Nastali ťažké časy. Aj v tichom údolí okolo opátstva vzbĺkol nejeden majer. No kláštor ostal od násilenských činov ušetrený – ako predpovedala Hyldegarda. Až na jar nasledujúceho roka ako pätnásťročná prijala rúcho sv. Benedikta a zložila večné sľuby. Malé spoločenstvo sa postupne rozrastalo. Magistra Jutta sa s materskou starostlivosťou venovala svojim zverenkyniam. Nerada ich videla zaháľať, ale ešte menej oddávať sa smútku. Sama si dávala ťažké úlohy odriekania a umŕtvovania, dožičila si iba to najnutnejšie pre život. Hovorievala, že kláštor bez radosti by sv. Benedikt nikdy neakceptoval ako domov pre svoje dcéry. „On

sám neprestajne odporúčal zachovávať mieru, čo pokladal za dôležitú cnosť.“

Potajomky sa starala o Hyldegardu, s obavami pozerala jej úzku, takmer priesvitnú tvár, nadmerne veľké oči, jej tichú povahu, ktorou sa pri všetkej priateľskosti tak veľmi odlišovala od ostatných. Vedela, že to zvláštne dieťa sa dobre cíti iba v prísvite večného svetla. Svätostánok bol pre ňu tajomným prameňom, z ktorého čerpala vždy nové sily.

V tom čase nemeckú ríšu zachvátili nepokoje. Kniežatá dvíhali meč proti cisárovi. Polia ležali spustošené, dediny zničené, kostoly vypálené a vyplienené. Na mnohých miestach chýbali kňazi, ktorí by slúžili omše. Zbožné panny mali plné ruky práce, aby zmiernili veľkú núdzu. Hylegarda touto situáciu neopísateľne trpela. Pohybovala sa už iba ako tieň. Upierala si aj to najnevyhnutnejšie, aby mohla obdarúvať trpiacich bratov a sestry pri kláštornom okienku. Nesmierne trpela aj roztrieštením Cirkvi, keď sa istý Pierre Leone postavil proti právoplatnému pápežovi Inocentovi II. Rehoľnice sa neustálne modlili o pokoj. Do toho prišla smrť ich učiteľky. Sestry si za predstavenú zvolili ju. Prísne, ale s dobrotivou láskou viedla panny na Disibolovom vŕšku. Neskôr založila kláštor v Rupertsbergu a Eibingene. Napriek častým zdravotným ťažkostiam neprestávala písať práce z oblasti teológie a prírodných vied. Bola radkyňou pápežov, arcibiskupov, opátov, cisárov i kráľov. Tiež bola aktívna v politike i diplomacii. Zachovalo sa 300 listov o. i.: kráľovi Henrichovi II., cisárovi Ferdinandovi Barbarossovi, či sv. Benediktovi z Clairvaux.

Zomiera po namáhavej práci vo veku 81 rokov obklopená sestrami. Aj keď nikdy nebola oficiálne kanonizovaná, jej meno je v Rímskom martyrológiu a jej sviatkom je 17. september.

TVORBA

Na dobu, v ktorej Hildegarda žila, majú neuveriteľne vysokú hodnotu jej spisy o medicíne (zaoberajúce sa o. i. nerovým systémom, krvným obehom, psychickými problémami, ženskými chorobami a otázkami hygieny) a prírodovedecké štúdie o mineráloch, rastlinách, stromoch, rybách, vtákoch, štvornožcoch i plazoch (popísala takto okolo tristo živočíšnych druhov, pričom napr. jej prehľad rýb žijúcich v Rýne nepotreboval až do roku 1666 žiadne opravy a doplnky; jej encyklopédiu nazvanú *Physica* používali dlhú dobu ako učebnú pomôcku na známej lekárskej škole v Montpelieri. Jej tvorba hudby a lyrickej poézie sa datuje približne do roku 1140. Už v detstve mala videnia, ktoré sa neskôr zintenzívnili a v roku 1141 s pomocou mnícha Volmara prijala Boží príkaz zaznamenať, čo zakúšala. Výsledkom je ilustrované dielo *Scivias*, na napísanie ktorého potrebovala 10 rokov a 26 zjavení. Nasledovali *Liber vitae meritorum* a *Liber divinorum operarum*. Jej ďalšia zbierka nazvaná *Symphonia armoniae coelestum* obsahuje 77 zhudobnených poém, antifón, responzórií, sekvencií, hymnov a spevy Kyrie a Alleluja. Skomponovala tiež duchovnú spevohru o ľudskej duši, v ktorej bojuje zlo so cnosťami, nazvanú *Ordo virtutum*, Kyrie a 7 omšových sekvencií, 35 antifón a 7 hymnov pre offícium. Melodika jej skladieb je mimoriadne svieža a originálna, vyznačuje sa osobitnou záľubou vo veľkých intervalových skokoch.

ONA A MY?

V čom môže byť vzorom pre nás v 21. storočí? Jej tvorba, prírodopisná, hudobná alebo iná vychádzala z aktuálnej potreby ľudí, žijúcej okolo nej. Citlivo vnímala utrpenie a konkrétne sa ho

snažila riešiť – odriekaním, prácou svojich rúk, a keď nemohla fyzicky, tak potreby blížnych predkladala Kristovi v bohostánku. Veľkým vzorom jej bola jej učiteľka Jutta - nenaprávala iných slovným prejavom, ale prejavom pustovníčky - sama sa odriekala, a tým dávala príklad iným. Keď pri okienku na hovorenie nevedela niekomu poradiť, hlavne v mladšom veku, o to horlivejšie predkladala tú dušu Božej dobrote a milosrdenstvu. Zotrvávala v tichu a modlitbe a tak mohol cez ňu pracovať Boží Duch. A ako vyzerá naše silencium? Môže potom k nám hovoriť Boh?

Jej hudba je odrazom jej aktívneho duchovného života a hodín pred Bohostánkom. Hudba, ako modlitba - každé slovo, každý tón, predkladať Bohu ako hlas srdca. Posvätnú hudbu nevnímať len ako ozdobu, ale ako súčasť liturgie – i inštrumentálna hudba je modlitba – skúsme sa modliť spolu s organistom. Je to veľmi ťažké, ale je to možné. Hyldegarda – jej život a jej hudba je toho dôkazom... a je dôkazom aj vanutia Ducha Svätého...

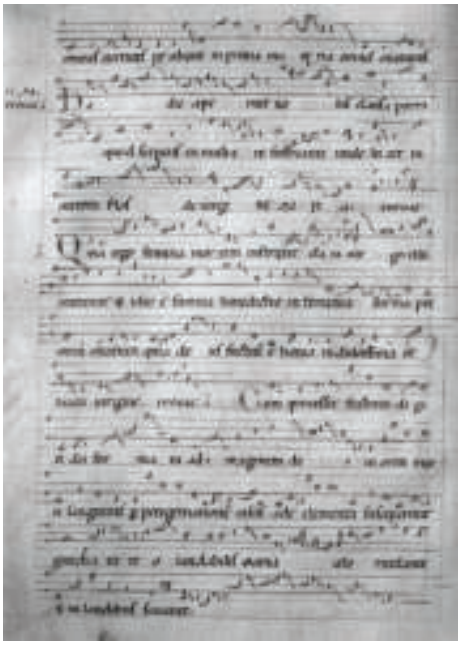

Použitá literatúra:
MIHAĽOVÁ, M.: Po stopách ženskej hudobnej tvorivosti v kláštoroch, In: Adoramus te 2/2007, s. 26-27
HÜNERMANN, W.: Deti svetla. Bratislava : Lúč, 1993, s. 65.

Marek Jamrich

Lectio Divina

Svätý Hieronym hovorí kto nepozná Písmo nepozná Krista. Tým chce poukázať na dôležitosť Svätého Písma v živote každého kresťana. Preto v minulosti vzniklo mnoho metód čítania Svätého Písma. Jednou z nich je aj Lectio Divina. V tomto článku chcem trošku predstaviť túto metódu čítania Svätého Písma. Pochádza z dôb cirkevných otcov.

Svätý Gregor Naziánsky hovorí o Lectio Divina: „Lectio je putovaním za tvárou Milovaného, mimo akéhokoľvek zmyslového obrazu. V hĺbke srdca v najdokonalejšom mlčaní.“

Kto pestuje Lectio Divina . Môže dosiahnuť dva ciele:

1. Plnosť Knihy končí pochopením slova.
2. Plnosť Slova končí stretnutím zo Slovom. Ono horí ako oheň. Je nad mraky.

Teraz by som chcel stručne rozobrať jednotlivé kroky Lectio Divina.

1. *Lectio* je skôr zbieraním posolstva do života než vedomostného počúvania. Lectio sa mení *audio* teda počúvanie. Znamená to otvorenosť slovu, schopnosť prijať posolstvo, radu, či napomenutie.

Jeho cieľom je skrytejšia opravdivejšia skutočnosť.

2. *Meditatio* je činnosť mysle , ktorá zanietene hľadá za vedenia rozumu skryté pravdy. Meditácia sa týka vnútorného porozumenia textu. Vnútorné porozumenie je pochopenie toho, čo je v hĺbke Písma. Lectio nesie pokrm meditácio rozžúva. Vyžaduje disponovanosť vnútorné i vonkajšie mlčanie.

3. *Oratio* - v predošlých krokoch hovoril ku mne Boh a teraz ja odpovedám Bohu svojou modlitbou na slovo, ktoré mi povedal. Tak vytváram s Bohom pravý dialóg

4. *Kontemplácio* - Guigo ho nazýva pozdvihnutie ducha k Bohu, ktorý je plný očakávania, že bude zakúšať večnú radosť. Aj žalmista hovorí: „Skúste a presvedčte sa aký dobrý je Pán“, a to nie len vo večnosti ale už tu na zemi. Kontemplácio dosahujeme keď myseľ a pery odpočívajú a pohľad je upriamený na Pána, kým srdce sa vzpína v modlitbe bez slova a vôľa sa snaží zjednotiť s Božou vôľou. Všetko mlčí,všetko je pokojné iba srdce horí láskou. Kontemplácia nepatrí ku skutočnosti, ktorú zachycujú zmysly, ale napriek tomu sa podieľa na realite lásky a viery.

Jozef Surovček podľa knihy Lectio Divina od Maria Masiniho

Ľudstvo - cez 6 miliard jedincov žijúcich na jednej planéte. Každý z nich je niečím výnimočný a každý má svoju nenahraditeľnú hodnotu. Človek sa pozerá na človeka rôzne, len kto vie, či si uvedomuje, že tak ako pozerá na druhých, tak zrejme hľadí aj na seba. Jedni považujú človeka len za dokonalejší evolučný stupeň živočíšneho druhu (to zvieracie správanie potom zvyknú prejvovať aj navonok), iní ho považujú za červíka, ktorý na tomto svete nie je schopný nič dosiahnuť (je smutné, keď za červíkov považujú všetkých ostatných, len o sebe si myslia, že sú bocianmi). Niektorí dospeli k tomu, že sú potomkovia mimozemšťanov, ale nájdu sa ešte aj takí, ktorí veria, že človek je stvorený na Boží obraz.

Keďže o príslušníkoch svojho druhu zmýšľa každý ináč, preto musíme priznať aj rôzne chovanie ľudí. Je totiž rozdiel medzi tým nazývať sa človekom a byť človekom. Je smiešne, keď sa niekto nazýva pánom sveta a pritom sa chová horšie ako zviera. V prírode platia zákony prírody. Medzi ľuďmi by mali platiť zákony obohatené o nadprirodzené hodnoty. Dnes vládne tendencia odlúčiť ich od bežného života. Už Cicero kedysi povedal, že to, čo robí človeka človekom, je srdce. Žiaľ, často nechávame to srdce bokom a často necháme bokom i rozum. Napríklad, keď pri slušne položenej otázke, dostávame arogantnú odpoveď a máme pocit, že naša prítomnosť je pre druhého nesmiernou príťažou, keď nám niekto pred nosom zabuchol dvere, keď láska k sebe prevýši Božiu Lásku, keď namiesto dobroprajného srdca ukážeme namosúrenú tvár, keď namiesto toho, aby sme podali pomocnú ruku, hádžeme kamene, keď..

To, čím by mal človek vynikať, sme degradovali a považujeme to za slabošské. Vplyv, moc, vlastné pohodlie, mať všetko čo chcem, to sme postavili na prvé miesto. Dovolili sme, aby pudy prevýšili rozum i srdce. Vari toto robí človeka človekom? Navonok to je možno úspech a slasť, no vnútri je to prázdnota a beznádej.

Čím človek môže prevýšiť druhého človeka? Keď dokážem prijať napomenutie, hoc sa musím pri tom pokoriť, keď trpezlivo znášam utrpenie a obetujem ho, hoci len ja sám a Boh naozaj vieme , koľko síl ma to stojí a aké je veľké, keď sa budem snažiť aj napriek tomu, že ostatní na mravné hodnoty kašlú a podrážajú mi nohy, keď budem mať rád aj napriek tomu, že cítim nezáujem...

Médiá by povedali: „Takéto zmýšľanie nepatrí do tohto sveta!“ Vnútorná sila však prevyšuje vonkajšiu. Ak sa človeku, ktorý svoj život staval len na materiálnom, zrúti svet, končí to väčšinou skokom z 10. poschodia. Človek, ktorý staval na duchovnom, a bral svoj život ako dar pre seba i pre druhých, ľahšie znesie neúspech a bojuje.

Som človekom, lebo mám rozum a srdce. To srdce je síce doráňané, krvácajúce a pokryté jazvami, ale miluje. Nesie v sebe mnoho sklamaní a predsa verí. Bojuje dobrý boj, preto verí, že zvíťazí...

Matúš Reiner

O projekte „Kumrán a jeho zvitky“

Už počas mojich jeruzalemských štúdií som absolvoval predmety ohľadom Kumránu a jeho zvitkov. Boli to kurzy na École biblique, ktoré viedli Émile Puech a Jean-Baptiste Humbert. Práve ich prednášky boli pre mňa inšpiráciou pre ďalšie prehĺbenie vedomostí z tejto oblasti. Počas archeologických exkurzií som viackrát navštívil lokalitu Kumránu na severozápadnom brehu Mŕtveho mora. Po návrate na Slovensko som začal učiť na Teologickom inštitúte novozákonné disciplíny. Podstatnú časť vždy tvorila príprava prednášok a materiálov pre študentov. Preto okrem seminára o Kumráne som ani nemal možnosť bližšie sa venovať tejto obľúbenej téme. Minulý rok sme si pripomenuli 60 rokov od objavenia Kumránskych zvitkov. To bolo pre mňa inšpiráciou vytvoriť vlastný projekt, ktorého záverom bolo vydanie serióznej publikácie o archeologickom výskume Kumránu a jeho zvitkov, keďže na Slovensku chýba ucelené dielo a stretávame sa skôr so „senzáciechtivými“ článkami nízkej odbornej kvality. .

Modlitba "Otče náš" v slovenskom jazyku je umiestnená v kostole Pater noster na Olivovej

Prvým krokom bol kontakt s jedným z najvýznamnejších odborníkov súčasnosti na zvitky od Mŕtveho mora, ktorým je profesor Florentino García-Martínez. Vďaka nemu som získal prístup do teologickej knižnice Katolíckej univerzity v Leuvene v Belgicku. Rozhodujúcim momentom bolo pozvanie od dekana Fakulty biblických vied a archeológie – Studium Biblicum Franciscanum v Jeruzaleme pracovať v septembri 2008 na projekte v Izraeli. Vďaka tomu som býval v priestoroch mojej bývalej školy, mal som k dispozícii neobmedzený prístup do knižnice a pracoval som taktiež v knižnici École biblique. Práve pri knižniciach sa chcem osobitne zastaviť. Systém ich fungovania je veľmi dobre zariadený. Všade sú rozmiestnené stoly, pri ktorých sa študuje. Knihy si vyberajú priamo študenti, ktorí hneď nechajú v regáli kartičku s názvom knihy a číslom stola, pri ktorom sedia. Ak teda niekto iný potrebuje knihu, nemusí čakať, kým sa vráti, ale priamo zájde za človekom, ktorý ju zapožičal. Knihy však nie je možné zapožičať domov, preto sú vytvorené takéto podmienky, aby skutočne každý mohol nerušene pracovať. Samozrejmosťou je bezdrôtový internet, elektronický katalóg kníh, kopírky na kartu, takže každý si prefotí knihy, ktoré potrebuje. Knižnice by mali byť vždy v centre pozornosti škôl, lebo bez literatúry a patričného vybavenia sa žiadne štúdium nedá robiť.

Tento pobyt bol mojou prvou návštevou Izraela od doby, keď som skončil štúdiá v roku 2004. Izrael prešiel významnými zmenami. Medzinárodné letisko Ben Gurion v Tel Avive má nový moderný terminál, v Jeruzaleme sa buduje nadzemné metro, ale aj bezpečnostný múr, ktorý oddeľuje palestínske oblasti od izraelských atď. Osobitne si vážim stretnutie s bývalými profesormi, s ktorými ma spája priateľský vzťah. Ich záujem, pomoc a ústretovosť je niečo, čo

V Getsemanskej záhrade sa nachádza olivova záhrada vysadená vedľa Baziliky národov, postavenej na mieste, kde sa podľa tradície Kristus potil krvou.

v našich slovenských podmienkach ešte stále chýba. Veď napríklad tamojšie vedenie fakulty sa rozhodlo sponzorovať moje ubytovanie a stravu, čím sa výrazne znížili moje výdavky. Profesori z Jeruzalema - Frédéric Manns, ktorý v tomto roku navštívil Spišskú Kapitulu a Pietro Kaswalder nám venovali niektoré archeologické predmety, ktoré som priniesol na Slovensko a študenti ich pod vedením profesora

Údolie Cédron s hrobkami kňaza Zachariáša (pyramídovy vrch) a hrobkou synov Chezira.

Pred Múrom nárekov, ktorý tvorí západný múr

Tyrola preberajú na seminári zo Starého zákona. V spolupráci s Katolíckym biblickým dielom vo Svite sa pripravuje návšteva ďalšieho profesora Eugenia Alliatu, odborníka na archeológiu, ktorý počas môjho pobytu už vyjadril predbežný súhlas.
V Izraeli ma zastihlo mimoriadne horúce počasie. Denné teploty sa pohybovali okolo 35 stupňov. Čas som využil aj na opätovnú návštevu náboženských a archeologických miest. Usiloval som sa každý deň navštíviť niektorý z jeruzalemských chrámov. Išlo teda aj o akúsi osobnú „duchovnú obnovu.“ Už počas štúdií som si obľúbil kostoly na Olivovej hore, ktorá leží na východnej strane Jeruzalema, len asi 10 minút chôdze od fakulty. Je to pokojné prostredie s meditatívnym pohľadom na mesto. Navštívil som aj Betlehem, Betániu, Jericho, Masadu, Cézareu a samozrejme Kumrán.
Výsledkom môjho projektu je publikácia o Kumráne a jeho zvitkoch. Má okolo 250 strán a je doplnená fotografiami, ktoré som urobil aj počas tohto pobytu. V publikácii sa postupne venujem týmto témam: história objavenia a publikovania zvitkov; archeologický výskum a popis lokality; Eséni a nové teórie o Kumráne; výber niektorých kumránskych textov a ich náboženské predstavy; kumránske zvitky a Nový zákon. Verím, že publikácia bude prínosom pre odbornú verejnosť ako aj pre všetkých, ktorí sa o Kumrán zaujímajú.

Úryvok z novej knihy
Názov „Zvitky od Mŕtveho mora“ je populárne označenie pre fragmenty rukopisov, ktoré sa našli v 11-tich jaskyniach v blízkosti Mŕtveho mora. Ide o preklad anglickej verzie Dead Sea Scrolls. Je preto dôležité si uvedomiť, či hovoríme o textoch, ktoré sa našli pri Kumráne neďaleko Mŕtveho mora, alebo máme na mysli aj iné miesta stále v blízkosti Mŕtveho mora, kde boli objavené ďalšie zvitky. Názov „Zvitky od Mŕtveho mora“ je teda všeobecné označenie pre akékoľvek staroveké zvitky, ktoré sa v tejto oblasti našli.

S profesormi fakulty v Jeruzaleme

Niektorí k ním zaradzujú aj tie, ktoré sa našli na druhej strane Mŕtveho mora v dnešnom Jordánsku. Preto niektorí odborníci začínajú uprednostňovať označenie Kumránske zvitky. V tejto publikácii budeme používať práve tento názov a skratku KZ na označenie tých rukopisov, ktoré sa našli v 11-tich jaskyniach v blízkosti Kirbet Kumránu, keďže inými zvitkami sa budeme zaoberať len veľmi okrajovo.
Druhým problémom je výraz „zvitok“ alebo „rukopis“. Pomenovanie „zvitok“ slúži na označenie spôsobu uskladnenia, keď napísaný text bol zrolovaný, aby sa s ním ľahšie manipulovalo a text napísaný z jednej strany bol lepšie chránený. Pomenovanie „rukopis“ slúži na označenie techniky písania, keďže až do vynálezu kníhtlače sa všetky spisy písali a prepisovali ručne. Keď hovoríme o zvitkoch rovnako dobre mô-

žeme používať aj označenie rukopisy, len zdôrazňujeme iný aspekt ich napísania. Musíme sa však zbaviť predstavy, že išlo o neporušené spisy zachované v celej svojej celistvosti. Poväčšine ide o fragmenty, mnohokrát veľkosti ľudskej dlane alebo poštovej známky. S výnimkou prvej jaskyne sa v ostatných nezachovali takmer žiadne nedotknuté zvitky. Napokon tretím problémom je označenie miesta náleziska zvitkov slovom „jaskyňa." Pri prvom počutí napadne čitateľovi paralela so slovenskými jaskyňami. Táto podobnosť má však ďaleko od pravdy. Okolie Kirbet Kumránu sa vyznačuje skalnatým terénom, v ktorom je množstvo škár, dier a puklín, ktoré majú často iba niekoľko metrov. Niektoré mali v minulosti určite väčšie rozmery, ale vplyvom erózie sa prepadli alebo zasypali. Budeme sa pridržať zaužívaného názvu jaskyňa, ale s vedomím uvedených skutočností.

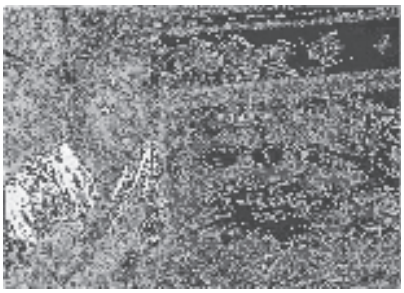

V jaskyni Narodenia v betleheme

Pred budovou izraelského parlamentu Kneset v Jeruzaleme.

Jaskyne v okolí Kumránu neboli používané iba na uloženie zvitkov. Judská púšť poskytuje výborné miesto na úkryt, čo nachádzame aj v biblických príbehoch o Dávidovi, ktorý sa ukrýval pred kráľom Šaulom (porov. 1 Sam 22). Jaskyne poskytovali chlad v letných páľavách a ochranu v období dažďov. Využívali ich pastieri, pocestní ale aj utečenci. Jaskyne v okolí Kumránu s označením 4,5,7-10, v ktorých sa našli zvitky, boli vytvorené ľudskou rukou. Slúžili ako dielne a niektoré dokonca boli obývané (jaskyňa 10).

František Trstenský

Svätý Pavol náš vzor

Dňa 28.6.2008 Svätý otec Benedikt XVI. otvoril rok svätého Pavla. Tento rok potrvá do 29.6.2009. Svätý otec nás vyzýva, aby sme si počas tohto roka viac všímali život a listy tohto velikána apoštolov.

Čím nás môže obohatiť svätý Pavol ?

Pavol bol človek ako my. Dostal povolanie, ktoré nebolo ľahké. Vždy sa však spoliehal na Božiu moc. Jeho si Boh vyvolil za nádobu, aby zaniesol jeho meno pohanom. Pavol neskrýval poklad, ktorý mal v sebe ale celý sa dal k dispozícii Bohu a jeho evanjeliu.

Stal sa všetkým pre všetkých aby, získal aspoň niektorých.

Dostali sme povolanie byť Kristovými nasledovníkmi, ba čo viac, sme povolaní aby sme participovali na Kristovom kňazstve. Teda máme sa stať apoštolmi Krista, ktorí budú prinášať slovo evanjelia ľuďom dnešných čias. Aj my sa máme pre týchto ľudí stávať všetkým no nesmieme spred svojich očí stratiť povolanie , ktoré sa nám dostalo.

Svätý Pavol sa často vo svojom živote vracal k udalostiam, ktoré sa stali na ceste do Damasku, kde ho zalialo veľké svetlo. Tu sa mu zjavil Kristus a jeho život sa radikálne zmenil.

Často sa vracajme k tým udalostiam, v ktorých sme počuli hlas Boha, ktorý nás volal aby sme plnili jeho vôľu. To pomáha najmä vtedy, keď prichádzajú pokušenia, keď sa cítime slabí a bezmocní. Vtedy máme hľadieť na Boha, prameň nášho povolania, ktorý nám k vykonaniu svojej vôle dáva svoje sily.

Svätý apoštol Pavol často hľadel na ukrižovaného Krista, ktorý bol jeho veľkým vzorom. Prečo bol pre Pavla taký dôležitý ukrižovaný Kristus?

Pavol pre Krista znášal mnohé príkoria tak zo strany židov ako aj pohanov. Na svojom tele

nosil Ježišovo umieranie. Snažil sa pripodobniť Ježišovi vo svojom utrpení. Tak nám predstavuje cestu kresťana, ktorá je nemysliteľná bez kríža. Krížu sa nevyhol Ježiš, hoci bol Boh, nevyhol sa mu ani svätý Pavol, verný učeník Ježiša Krista, a krížu sa nevyhneme ani my ľudia 21. storočia. Kríž mal dôležité miesto v živote svätého Pavla a mal by mať dôležité miesto aj v našom živote. Kríž a utrpenie nás pripodobňujú Ježišovi Kristovi. Cez kríž prichádzame k vzkrieseniu a večnej odmene, ktorú nám Boh pripravil. Preto je náš strach z utrpenia a bolesti neopodstatnený. Nech je preto aj náš život naplnený tajomstvom Pánovho kríža, aby sme raz so svätým Pavlom mohli povedať:
„Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval Už mám pripravený veniec spravodlivosti.“ *(2Tim 4, 7-8a)*

Jozef Surovček

Svätá Zem

Hranice: Na severe Izrael hraničí s Libanonom, severovýchodne so Sýriou, na východe s Jordánskom, na juhozápade s Egyptom (Sinajský polostrov) a na západe so Stredozemným morom.
Rozloha: Izrael je malý štát a rozlohou menší, ako Slovensko. Jeho celková plocha je 27 817 km$^{2.}$ Celková dĺžka od najsevernejšieho mesta Metuly po najjužnejšie mesto Eilat tvorí asi 555 km. Najväčšia šírka má okolo 106 km.
Podnebie: Je subtropické, suché a vo väčšine roka slnečné až horúce najmä v mesiacoch od mája do októbra. V mesiacoch november až marec je obdobie dažďov, keď priemerná teplota dosahuje okolo 10° C. Najkrajšie obdobie v Izraeli je v apríli a máji, lebo všetko kvitne a teploty dosahujú 24 – 28° C. Veľmi príjemné počasie je aj v októbri a v polovici novembra, keď dosahujú teploty 28 – 30° C. Najhorúcejšie obdobie je v letných mesiacoch, najmä pri Mŕtvom mori a v Eilate - teploty sa pohybujú až do 50° C.
Členitosť: Z geografického hľadiska môžeme Izrael rozdeliť na 4 oblasti:
1. Na západe popri Stredozemnom mori tvoria územie roviny Šefela a Šáron s príjemným prímorským podnebím.
2. Sever krajiny je hornatý s pohoriami ako: Hermon, Golanské výšiny a Merónské hory, ktoré sa zvažujú do roviny Ezdrelon. Cez zimné obdobie nie je zvláštnosťou aj sneh, ktorý na pohorí Hermon vytvára dobré podmienky na pestovanie zimných športov. Stredom krajiny od severu na juh sa tiahne Samárske pohorie, ktoré sa zvažuje Efraimským pohorím do Judskej púšte a tvorí akoby strechu strednej časti krajiny.

3. Na východe vytvára prirodzenú hranicu s Jordánskom najväčšia preliačina na svete - Jordánske údolie, ústiace v Mŕtvom mori.
4. Na juh od Mŕtveho mora sa rozprestiera Negevská púšť - pokračuje Edomskou púšťou k brehom Červeného mora a prechádza na Sinajský polostrov.
Moria: Krajina susedí s 3 moriami: Stredozemným morom na západe, s Červeným morom na juhu a Mŕtvym morom na východe.
Jazerá: v Galilei sa nachádza sladkovodné Genezaretské jazero s hladinou 212 m pod úrovňou Stredozemného mora. Jeho dĺžka je 21 km, šírka 11 km a najväčšia hĺbka má 50 m. Treba poznamenať, že jazero je hlavným zdrojom pitnej vody pre celý Izrael. Za zmienku stojí pripomenúť, že severne od Genezaretského jazera bolo kedysi aj jazero Hule, ktoré obyvatelia v roku 1958 vysušili.
Rieky: Najdôležitejšou a najznámejšou riekou Izraela je Jordán, prameniaci na severe, na upätí pohoria Hermon. Preteká cez bývalé jazero Hule, vlieva sa do Genezaretského jazera, stadiaľ pokračuje ďalej na juh a končí v Mŕtvom mori. Jeho celková dĺžka dosahuje okolo 330 km. Z ďalších riek možno spomenúť Harod - jedna z prítokov rieky Jordán, ďalej Kišon, Hadera a Zyrkon. Posledné dve sa vlievajú do Stredozemného mora.
Obyvateľstvo: Počet židovského obyvateľstva je okolo 5,5 milióna a asi 2,5 milióna Palestínčov, ktorí sú prevažne moslimovia a z Palestínčov je asi 3,5% kresťanov.

Peter Gaži

Naša púť do Lúrd

Všetko sa začalo myšlienkou navštíviť svetoznáme pútnické miesto, ktoré v tomto roku oslavuje 150 – výročie zjavení Nepoškvrneného Počatia malej Bernardete Soubirusovej v Lurdoch. Už na konci akademického roka sme sa pripravovali na túto púť, ktorú organizačne zastrešoval náš pán vicerektor Dušan Škrabek a obetoval na to nemálo síl a trpezlivosti.

Všetko sa to začalo 6. septembra, keď sme vyrážali z troch miest – Spišskej Kapituly, kde nastúpili aj predstavení a sestričky, Popradu a Ružomberka. V Žiline sme si „vyzdvihli" našu sprievodkyňu, ktorá nás počas cesty očarila vedomosťami z geografie a hagiografie. Keď nastúpila do autobusu všetkých nás povzbudila: „Dúfam, že ste pripravení čaká nás dlhá cesta a únavné nocovanie v autobuse."

Bazilika - Lurdy

Predstavila nám šoférov, ktorí boli odborníci, najmä čo sa týka správnej jazdy v kruhových objazdoch a pomáhaní autoškole v La Salettských horách.

V Bratislave sme dostali od otcov lazaristov chutnú večeru a pokračovali sme v ceste, kým ich čakala cesta do myč-

Cestovanie v autobuse

Slóvenskóóó

Podzemná bazilika - Lurdy

ky. Počas noci sme mohli obdivovať krásy Rakúska, na ktoré nás vždy pohotovo upozornila naša sprievodkyňa z cestovnej kancelárie. Po prebudení či prebdení sme videli panorámu asi načistejšej krajiny v Európe - Švajčiarskej konfederácie. Prvou našou zastávkou bola Švajčiarska národná svätyňa Einsiedeln, v ktorej je umiestnená milostivá

Večera

socha čiernej madony. Po sv. omši a prehliadke svätyne sme si boli pozrieť nádherný betlehem. Pokračovali sme v ceste do mestečka Brunnen, kde v kláštore Ingenbohl – materinci našich milých sestričiek sme pri hrobe matky Márie Terézie Schererovej mali svätú omšu, ktorej sa zúčastnili sestry zo Slovenska pôsobiace v tomto kláštore. Ukázali nám celý areál kláštora, pripravili nám chutné občerstvenie a dali nám milé darčeky. Rýchlou jazdou sme mierili do Francúzska a najmä do hotela Premiere Classe v blízkosti mesta Annecy. Veľmi sme sa tešili, že sa vyspíme a poriadne sa umyjeme.
V 3. deň sme navštívili Baziliku Navštívenia Panny Márie, kde je pochovaný sv. František Saleský (patrón všetkých novinárov a žurnalistov) a sv. Jana Františka de Chantal. V ceste sme pokračovali do Arsu, kde je pochovaný sv. Ján Mária Vianney – patrón kňazov. Tu nám premietli staršiu filmovú prezentáciu o živote svätého farára z Arsu. Prezreli sme si kostol aj faru, ktorú sa snažili zachovať takú aká bola vtedy, keď žil. V miestnom chráme celebroval sv. omšu pán vicerektor František Reguly. Honba bohoslovcov za suvenírmi bola prekazená cenami, ktoré prevyšujú aj vysokohorskú prirážku. Ale niektorým to predsa

sr. Bernardeta Soubirus.

len nevadilo a odnášali si zo sebou sošky Jána Vianneyho v rôznych podobách a veľkostiach. Ďalšiu noc sme strávili v priemyselnom parku mestečka Massieux. Večeru sme mali spoločnú v reštaurácii, kde si každý mohol vybrať z troch jedál – ryba, kuracina a kotlet. Keďže jazyková bariéra sa nám nedovolila opýtať na kvalitu a konečnú podobu porcie jedla, tak mnohí potom lamentovali nad majstrovstvom šéfku

Ak nebudete ako deti...

chára a majstrovstvom výberu jedla.
Na 4. deň sme videli komplex kláštorov bene-

diktínov v Cluny, ktoré až na jediný kostol už neexistujú. Na našu veľkú prosbu sa vicerektor zmiloval a šli sme do Taizé. Tam sa práve mládež schádzala k spoločnej modlitbe, ku ktorej sme sa mali možnosť aj my pripojiť. Všetkých nás očaril „genius loci“ tohto svetoznámeho ekumenického miesta a duch, ktorý vládol medzi mladými túžiacimi po Bohu. V Paray le Monial sme sa najprv posilnili na tele. Sv. omšu sme mali v kaplnke zjavenia Božského Srdca sv. Margite Márii Alacoque. Pomodlili sme sa aj pri relikviách sv. Margity Márie, ktorej sa zjavil Ježiš a vyzval skrze ňu svet k úcte k jeho Srdcu. Ďalšou pútnickou zastávkou bolo mestečko Nevers a najmä miesto, kde je pochovaná sv. Bernardeta Soubirus. Je vložená do skleneného sarkofágu a výrazom tela a najmä tváre budí dojem, že spí, no zároveň vyzýva pútnikov k veľkej úcte ku Matke Božej.

Lurdy

Nočnou cestou sme smerovali do Lúrd. Tu sme sa o pol deviatej zúčastnili na medzinárodnej sv. omši. Po nej sme si vykonali jubilejnú cestu po štyroch miestach určených pre získanie plnomocných odpustkov. Po ubytovaní a osviežení v najkrajšom a najlepšom hoteli, ktorý sme počas cesty mali sme sa o 17:00 h pripojili k Eucharistickej procesii, spojenej s požehnávaním chorých. Na tomto mieste badať čosi neopísateľne pokojné a požehnané ako nikde inde, aj keď je tu veľa ľudí. Panna Mária tu rozdáva milosti svojho Syna. Očakáva naše prosby, ktoré prednášame Bohu aj cez jej ruky a ktorá im dáva lesk neba a čistoty. Sv. Otec Benedikt XVI., ktorý tu mal vtedy o dva dni prísť, pri svojej homílii v Lurdoch povedal: „Na tomto mieste Mária prichádza k nám ako matka, ktorá je neustále k dispozícii svojim deťom v ich potrebách. Cez svetlo, vyžarujúce z jej tváre, presvitá milosrdenstvo Božie. Nechajme sa zasiahnuť jej pohľadom! Tento nám hovorí, že všetci sme Bohom milovaní a nikdy nie sme od neho opustení!“

Sv. omša v jaskyni

Staršina

Krížová cesta

Veľmi sme sa tešili na sviečkový sprievod, ktorý sa tu každý večer začína o 21:00 h. Aký bol? Neskutočne krásny, pretože tam na Máriinom milostivom mieste to človek zažije v plnosti. V nespočítateľnom zástupe ľudu, ktorý sa pohybuje s horiacimi sviečkami a na Ave Maria ich pozdvihne, to určite musí pozdvihnúť dušu k Bohu a pritisnúť k srdcu Božej Matky. Ban-

dasky plné liečivej lurdskej vody, ktorá bola požehnaná Pannou Máriou, zaplnili aj posledný voľný priestor v kufri autobusu. Niektorí už v noci a niektorí skoro ráno si boli načerpať tejto vody a odfukujúc ich niesli k autobusu pri hoteli. Samozrejme, ako to na správnej seminárnej akcii býva, teraz už všetci účastníci zájazdu začali vymetať obchody so suvenírmi (vsdp. Jozef Skupin všetkým odporučil Palais du Rosaire), kde Pannu Máriu vyobrazili na skutočných aj neskutočných veciach v rôznych podobách či odtieňoch.
Ráno sme mali rezervované miesto a čas na sv. omšu v Massabielskej jaskyni pri zázračnom prameni – priamo na mieste zjavenia Panny Márie – o 8:30 h. Po sv. omši sme si vykonali pobožnosť krížovej cesty.

Spoločné foto v Turíne

Potom cez voľný program sa dalo ísť okúpať v lurdskej vode do bazénov. Tí, ktorí našli odvahu a stihli, majú nezabudnuteľný zážitok. Tam bolo možné využiť vymoženosť rímskej košele s kolárikom, pretože sme mali prednosť pred ostatnými. Po sviečkovom sprievode sme odcestovali z Lúrd a ráno sme sa ocitli medzi čajkami a prímorským kempom. Pláž Sede pri meste Montpelliere, ktoré obmýva Stredozemné more očarila odvážlivcov (pod vedením pána vicerektora Františka), ktorí sa aj napriek chladnej vode okúpali. Iní sa v mori namočili len po kolená (sestrička Valeriána) a ostatní tam namočili aspoň ruky.
Po osviežení sme pokračovali do Avignonu, kde bolo sedemdesiat rokov sídlo pápežov. Prezreli sme si komplex a pokračovali sme v ceste do ďalšieho mariánskeho pútnickeho miesta - La Salette. Síce neskoro, po namáhavej vysokohorskej ceste (niektorí mali žalúdočné problémy zo serpentín), za hmlistého počasia sme dorazili na miesto. Sv. omšu sme mali o

Obedík

23: 00 h. Toto mariánske miesto, dnes dosť neznáme, je čarokrásne. Nevychádzali sme z úžasu pri obdivovaní krás tohto požehnaného miesta. Je priam fascinujúce, že Panna Mária si vybrala miesto zjavenia vo výške 1770 m. n. m., aby pomáhala ľuďom na ceste k jej Synovi. Tu sme v komplexe budov nocovali. Ráno sme mali sv. omšu, premietli nám film o dejinách zjavenia v La Sallete. Napili sme sa z prameňa, ktorý ani v zime nezamŕza a vydali sme sa na cestu do talianskeho Turína k sv. Jánovi Boscovi a sv. Dominikovi Saviovi. Dorazili sme tam v predvečer, ale Turín nás privítal daždivým počasím. Prezreli sme si Valdocco (miesto, kde pôsobil don Bosco) a baziliku Panny Márie Pomocnice kresťanov, kde sú uložené relikvie sv. Jána Bosca, sv. Márie Mazzarellovej a sv. Dominika Savia. Po prehliadke sme nočnou jazdou pokračovali v ceste na Slovensko. V nedeľu 14. septembra sme mali poslednú či ďakovnú sv. omšu u sestier satmárok v Ružomberku, kde sme sa rozlúčili. Určite si každý z tejto požehnanej akcie priniesol nielen bandasky lurdskej vody, ale aj mnoho síl a milosti do všedných dní. . .

Vladimír Fedorek

Kríž je definitívnym odhalením
Božej lásky a milosrdenstva
aj pre nás, mužov a ženy tejto doby,
ktorí sme príliš často rozptyľovaní
chvíľkovými pozemskými
starosťami a záujmami.

Boh je láska a jeho láska je tajomstvom
nášho šťastia. Do tohto mystéria lásky
však nevedie žiadna iná cesta,
ako cesta strácania sa, darovania sa,
cesta Kríža. "Kto chce ísť za mnou,
nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž
a nasleduje ma" (Mk 8,34).

Preto pôstna liturgia,
zatiaľ čo pozýva k zamysleniu a modlitbe,
nás povzbudzuje predovšetkým k objaveniu
pokánia a obety, aby sme odmietli
hriech a zlo a zvíťazili
nad sebectvom a ľahostajnosťou."

Generálna audiencia Benedikta XVI.

Kto chce ísť za mnou,
nech zaprie sám seba,
vezme svoj kríž
a nasleduje ma.

Ježiš